

УДК 930.1:621-05

DOI 10.12958/2227-2844-2020-6(337)-64-82

Рубан Микола Юрійович,

менеджер Департаменту сталого розвитку та внутрішніх комунікацій АТ „Укрзалізниця”, член Національної спілки краєзнавців України, аспірант Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля (м. Сєверодонецьк), магістрант Національної академії державного управління при Президентові України, м. Київ, Україна.
nikolas.kindle@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-6396-4531>

Машков Валентин Сергійович,

краєзнавець, м. Луганськ, Україна.
m.val25071993@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0002-8979-3224>

**ІСТОРИЧНІ ОБСТАВИНИ ЗАСНУВАННЯ
ТА РОЗВИТОК ГАЗЕТИ „ЖОВТНЕВИЙ ГУДОК” –
ПЕРІОДИЧНОГО ВИДАННЯ ЛУГАНСЬКОГО
ТЕПЛОВОЗБУДІВНОГО ЗАВОДУ (1928 – 2017)**

У 1920-х рр. створення багатотиражних галузевих друкованих видань було загальною тенденцією для заводів радянської промисловості. Не став винятком і Луганський паровозобудівний завод, який внаслідок масштабної реконструкції та підсилення конструкторської бази 1928–1933 рр. за обсягами своєї виробничої діяльності (1080 паровозів на рік) посів перше місце в Європі та друге в світі (Правдин, 1936). Протягом тривалого часу провідним засобом внутрішньої комунікації колективу луганських локомотивобудівників була газета “Жовтневий гудок”. Завдяки кропіткій роботі заводських кореспондентів щодо детального висвітлення обставин виробничої та господарської діяльності підприємства, часопис став унікальним джерелом історії технологічного розвитку вітчизняної галузі залізничного машинобудування.

Історія газети “Жовтневий гудок” представлена в роботах низки дослідників обставин розвитку Луганського тепловозобудівного заводу, зокрема Г. Жданова (1981), Ю. Циганкова-Серебрякова (2003), журналіста С. Боровкова (1998) тощо. Утім, вказані роботи не вичерпують повноти окресленої теми, позаяк існує не тільки ряд невіршених питань, пов'язаних з багатолітньою виробничою діяльністю

та продукцією заводу, але й об'єктивна потреба аналізу видання "Жовтневий гудок" як унікального феномена галузевої журналістики регіонального масштабу, що відображає маловідомі сторінки життя численних поколінь луганських локомотивобудівників. Отже, актуальність дослідження галузевої журналістики підприємств транспортного машинобудування в Україні обумовлена потребою комплексного підходу до аналізу джерел з історії технологічного розвитку залізничного транспорту України. Хронологічні межі дослідження охоплюють період від утворення першої стінної газети Луганського паровозобудівного заводу до фактичного припинення випуску газети "Жовтневий гудок" у 2017 р.

Мета статті полягає в тому, щоб на підставі комплексного аналізу джерел та наукової літератури відтворити цілісну картину історичних обставин заснування та розвитку газети "Жовтневий гудок" – легендарного періодичного часопису Луганського тепловозобудівного заводу 1922–2017 рр.

Історія багатотиражної газети Луганського паровозобудівного заводу імені Жовтневої революції „Жовтневий гудок” сягає червня 1922 р., коли на воротах прокатного цеху була вивішена перша загальнозаводська стінгазета „Рабочее око”. Згодом назва була змінена на „Гудок”, пізніше – „Октябрьский гудок” (Матюшенко, 1938). Стінгазета виходила на шапірографі в кількості 10–12 екземплярів періодичністю один-два рази на місяць (1924 р.). Оскільки, як зазначав відомий редактор „Жовтневого Гудка” О. Матюшенко, підприємство розбудовувалось й чисельність робітників зростала – виникла потреба у створенні повноцінної газети: *“І ось з'явилася думка, а потім і пропозиція – випускати друковану газету хоча б раз на тиждень. Це питання довго обговорювали на робкорівських зборах у цехах, потім з'явилося рішення ЗПК. Довго ми готувалися до випуску свого первістка. Багато разів складали і переробляли план газети, працювали над нотатками, заголовками і „шапками”. Верстати газету в друкарню пішли всією редколегією. Так само, всією редколегією, ходили забирати тираж після друку. Перший номер мав багато недоліків, але це нас не засмучувало, а тільки заохотило і налаштувало нас на те, щоб наступні номери ми випускали краще, грамотніше, та й критики щоб було побільше. Перший номер багатотиражки ми рознесли по цехам, передали до редколегії стінгазет, вивісили на видних місцях у червоних кутках”* (Матюшенко, 1938).

Першою документованою згадкою про багатотиражну газету, за твердженням Ю. Циганкова-Серебрякова, був Протокол засідання бюро партійного колективу заводу від 7 лютого 1928 р. (Цыганков-Серебряков, 2003, с. 6). У середині лютого 1928 р. була створена редколегія газети, а її перший номер був приурочений до Дня Червоної Армії (23 лютого) (Жданов, 1981, с. 198). Примітно, що в заголовку (шапці) при цьому

вказувався 5-ий рік видання. Періодичність видання складала один раз на тиждень, у подальшому вона змінювалась (від кількох разів на місяць до статусу щоденної у 1931 р.), що було пов'язане з проблемами фінансування. Наклад першого номеру становив 500 екземплярів, від шостого номеру в газети було вже 7 000 передплатників. Перший редактор – Д. Токаренко (Изотов, 1938). До роботи активно залучались т.зв. „робкори” (робітничі кореспонденти) – так у першому номері працювало 12 робкорів, а у другому – вже 30 (Матюшенко, 1938). У підготовці перших десяти номерів взяли участь 210 робітників (Цыганков-Серебряков, 2003, с. 8). У 1931 р. на заводі працювало 936 активних робкорів з 12 тисяч робітників. По суті, їх робота була основою функціонування газети. О. Матюшенко стверджував, що це була перша на Донбасі заводська друкована газета (Матюшенко, 1938).

Основний тематичний напрямок складали матеріали про життя заводу: розбудова цехів, оновлення обладнання, висвітлення проблем умов праці, боротьба за якість продукції. Звісно, газета була засобом масової агітації та пропаганди. На її шпальтах висвітлювались партійне і комсомольське життя, пропагувалася активна участь у державних проектах та заходах, зокрема участь у „займі індустріалізації” („Дадим взайми государству 600.000 р. Цеха на соревновании „Кто больше?”) (Октябрьский гудок, 1928, 11 августа, с. 1), „соціалістичному змаганні”, виборах до рад, проведенні „суцільної колективізації” та утворенні антирелігійних „спілок безбожників”. Ще до виникнення стаханівського та кривоносівського рухів газета закликала „Працювати по-ворошиловські – працювати ударно” (Октябрьский гудок, 1931, 27 января, с. 1). Головний редактор О. Матюшенко так згадував співпрацю газети з молодими робітниками: „Особливу увагу газета приділяє молоді, молодим робочим. На заводі їх працює понад 7000 чоловік. „Жовтневий гудок” звертається до молоді з наступними закликами: „Комсомол – ударна бригада потужного паровозобудування”, „Наздогнати і перегнати капіталістичні країни в паровозобудуванні”, „Організуйте бригади „Наздогнати і перегнати”. Комсомольська група свердловинного цеху перша відгукується на цей заклик. Взявши на себе конкретні обов'язки, комсомольці закликали комсомол заводу стати ударною бригадою потужного паровозобудування. І далі газета в кожному номері розповідає про героїчну працю молодих заводчан” (Матюшенко, 1938).

Від свого заснування газета “Жовтневий гудок” була пов'язана з окружною (згодом – обласною) газетою “Луганська правда”, чий представник навіть був присутній на засіданні бюро партійного колективу при оголошенні про створення заводського видання. Щоправда, думка редакції “Луганської правди” щодо багатотиражки спершу була скептичною, оскільки випуск газети вважався збитковим. Однак вже 5 травня 1928 р. (тобто через кілька місяців після початку

випуску газети) “Луганська правда” розмістила світлини номерів “Октябрьського гудка” у супроводі подвійного заголовку “Октябрьський гудок на верном пути”, “Газета крепит связь с массами” (Цыганков-Серебряков, 2000, с. 8). У майбутньому журналісти „Луганської правди” писали про заводську газету, вітали з нагоди її ювілеїв, здійснювали обмін кадрами та проводили спільні кампанії щодо боротьби з розгильдіями і прогульниками, слотри виробничих нарад тощо (Цыганков-Серебряков, 2000, с. 14). О. Матюшенко згадував, що “разом з редакцією газети „Луганська правда” заводська газета випускає листівки, заклики, блискавки, в яких розповідається, як бореться той чи інший колектив ділянки та цеху за кожен зібраний і зданий на залізницю потужний локомотив „ФД”” (Матюшенко, 1938). Так, у номері від 17 грудня 1936 р. подається огляд матеріалів “Жовтневого гудка”. Критика стосується малої кількості місцевої інформації, якості її подачі, хоча і відзначається прогрес у цих питаннях. Автор стверджує, “місцева інформація – це справа величезної політичної ваги. І подавати цю інформацію потрібно серйозно, вдумливо, так, щоб вона дійсно виховувала любов до свого міста, до своєї доброї капели, до своїх знаменитих шахістів...” (Ворошиловградская правда, 1936, 19 декабря, с. 3).

Редакцією „Жовтневого гудка” організовувались масові рейди на виробництво. За словами О. Матюшенка, „за час з 1928 по 1933 рр. газета провела до 100 рейдів за участі понад семи тисяч робочих, службовців, інженерно-технічних робітників”, а „особливо широким був рейд з перевірки виконання шести умов товариша Сталіна. У ньому брало участь близько трьох тисяч людей” (Матюшенко, 1938). З розгортанням стаханівського руху газета виступила його провідним організатором у колективі луганських паровозобудівників. О. Матюшенко також писав про участь газети у підготовці до виборів Верховної Ради СРСР, коли вона „залучила сотні нових активісток-домогосподарок, пенсіонерів, а також агітаторів і керівників кружків з вивчення виборчого закону та Сталінської конституції” (Матюшенко, 1938). „Жовтневий гудок” друкував „десятки листівок і бюлетенів, фотозагати, сатиричний журнал „Крокодил” (Матюшенко, 1938).

Основна друкована площа присвячувалась висвітленню зловбоденних проблем на виробництві й у житті робітників. З нагоди першої річниці виходу газети, Бюро І.Т.С. так окреслювало діяльність газети: “Ми маємо повне і правильне відображення нашого повсякденного виробничого життя з усьома його недоліками і досягненнями” (Октябрьський гудок, 1929, 23 февраля, с. 3). Вийшла серія матеріалів із заголовками і підзаголовками: „Дезертири с производства”, „Опаздывают и купаются когда не нужно”, „Пьянке не место на производстве”, „На трудовом фронте не благополучно, прогулы сильно бьют по производству, разгильдия расшатывают

трудоваю дисципліну” (Октябрьський гудок, 1928, 9 июня, с. 3), *„Брак дезорганизуєт производство*” (Октябрьський гудок, 1928, 11 августа, с. 4). За участі газети проводилась кампанія за чистоту робочого місця та покращення умов праці (Изотов, 1938). Цікавим явищем була *„сторінка винахідника”*, де до винахідництва заохочувалися робітники підприємства.

Велика увага приділялась культурному життю робітників. У № 28 (74) від 8 вересня 1928 р. було розміщено статтю *„Бить по неграмотности”* (Октябрьський гудок, 1928, 8 сентября, с. 1). У матеріалі *„Что читает рабочий”* була порушена проблема малого бібліотечного фонду заводської книгарні, піддано осуду захоплення частини робітників суто перекладною та пригодницькою літературою (Октябрьський гудок, 1928, 4 августа, с. 2). Матеріал *„Мещанство, винишко, девушки”* викривав аморальну поведінку деяких мешканців комуні молоді (Октябрьський гудок, 1928, 8 сентября, с. 2). На сторінках повсякчас викривалась проблема слабкої культурної роботи, відсутності відповідних закладів, поширення п’янства та хуліганства, проблеми з радіомовленням в цехах, подається огляд творчих вечорів та театральних прем’єр тощо. Також у газеті містилась і *„Літературна сторінка”*, де публікувались вірші та оповідання. Газета нерідко була ініціатором різного роду заходів чи акцій. Як згадував головний редактор О. Матюшенко, *“з ініціативи газети на заводі було проведено місячник з очищення заводу від сміття і бруду. За цей час із заводу вивезли понад 1400 платформ сміття, зібрано 300 платформ залізного брухту, на території заводу було висаджено кілька тисяч куців чагарника і три тисячі дерев”*, і також: *“Газета організувала і провела конкурс на звання кращого майстра, бригади, цеху. З 400 заводських майстрів в конкурс включилися 340, з 1500 бригад у конкурсі брали участь 500. В організованому шефстві інженерів над майстрами взяли участь 110 осіб”* (Матюшенко, 1938).

Оскільки колективи підприємств Донбасу активно залучалися до впровадження колективізації на селі, газета *„Жовтневий гудок”* висвітлювала і цей аспект державної політики радянської влади. Наприклад, у номері № 5 (217) від 27 січня 1931 р. розповідається про участь робітників заводу в організації масовості колгоспів через формування ударних бригад і закріплення за ними *„підшефних”* сіл. Так, бригада котельників була закріплена за с. Олександрівка, і тому газета висвітлила на першій шпальті виїзд бригади до підшефного села (Жовтневий гудок, 1931, 27 січня, с. 1). Часопис широко висвітлював *„воскресники”* – заходи, спрямовані на боротьбу з релігією (*„Оэровцы беспощадно рушат традиции прошлого. 1500 лучших производственников-кадровиков работало в день „пасхи”. Воскресник – очередная победа на фронте социалистического строительства”*) (Октябрьський гудок, 1929. 11 мая, с. 1). Ця тематика – не поодинокі;

подібні матеріали, заклики розміщувались до великих християнських свят („*Поповская свора готовится к решительному бою. Приближаются дни „старого рождества”. В эти дни нужно ещё раз крепко ударить по религиозному дурману*”) (Гайворонский, 1930). У іншому номері було розміщено зображення скинутих дзвонів з підписом „*Дзвони – на машини*” (Жовтневий гудок, 1931, 17 січня, с. 4).

Окремо варто зауважити, що газета не залишилася осторонь політики „українізації”, яка стає помітною на сторінках „Жовтневого гудка” від 1929 р. У день народження Т. Шевченка 1929 р. ціла шпальта була присвячена темі українізації і проблемам її впровадження (Октябрьський гудок, 1929, 9 марта, с. 2). Підкреслювалося, що проводилася вона слабо і подекуди саботувалася. Делегацію рабкорів газети було направлено за досвідом у тодішню столицю УСРР – Харків. Оголошено про частковий перехід „Октябрьського гудка” на українську мову. Газета писала: „*Рабочие-оэровцы, преодолевшие ряд трудностей, не испугаются украинизации. Оэровцы должны знать украинскую культуру, украинский язык*” (Октябрьський гудок, 1929, 9 марта, с. 2). Згодом було змінено й назву газети на „Жовтневий гудок”. Завод скорочено йменують „ЖР”, а заводчан – „жеєрівці”. Відповідно, змінюється логотип. Рівень наповнення газети україномовними матеріалами різнився – від декількох публікацій у номері до повністю україномовних випусків. Цікаво, що за чинним на той час правописом назва міста була не „Луганськ”, а „Луганське”. Цю назву можна було побачити у рядку з вихідними даними внизу останньої сторінки, а пізніше вона почала друкуватись у загальному заголовку (шапці), поруч нового логотипу. В номері № 5 (217) від 27 січня 1931 р. на першій шпальті у кількох матеріалах згадується маловідома нині пропозиція котельників заводу „ЖР” про перейменування м. Луганського на Лугано-Ворошиловське (Жовтневий гудок, 1931, 27 січня, с. 1).

Ще на початку своєї діяльності газетою визнавався брак грамотних кадрів. Нерідко зустрічалися одруківки, помилки. „*Ми маємо багато нотаток, написаних малограмотною рукою (з твердими знаками, через ять), але викладаючи факти негативні або позитивні у виробництві і даючи свої пропозиції, робітник через "Жовт. гуд" будує спільне, велике діло. Це є достеменно колективна творчість. Для нас і засалена замітка, написана малограмотною рукою, дає велику користь, має цінність у питанні самокритики і питанні участі робітників у будівництві нової держави*” (Октябрьський гудок, 1929, 23 февраля, с. 2). Взагалі, „Жовтневий гудок” усіляко підкреслював той факт, що газета має за собою як успіхи, так і недоліки. „*Які основні недоліки у роботі "Жовт. гуд."? 1. "Жовт. гудок" не зумів ще повною мірою підхоплювати і преломляти питання, що висувають робітники. 2. Якісне зростання відстає від кількості: з робкорами робота ведеться слабо, газета підчас носить децю сухуватий характер. 3. "Жовт. гудку" треба ще*

більшою мірою відбивати на своїх сторінках питання перевиховання людей (тоб. підвищення кваліфікації, виробничої, культ-політичної і т.п.)” (Октябрьский гудок, 1929, 23 февеля, с. 2). На початку 1930-х рр. газета стала щоденною, продовжуючи розширювати співпрацю з робітничими кореспондентами. Як стверджував О. Матюшенко, „у 1936 році газета досягла того, що основним матеріалом у ній стали листи робітників і статті стахановців”, а „у 1937 році у газету постійно писало 640 робкорів і періодично – 200” (Матюшенко, 1938). З колективом робкорів велась широка виховна робота, при редакції працювали недільні і тримісячні курси, школи робкорів, проводились усілякі семінари, організовувався обмін досвідом (Матюшенко, 1938).

Сталінські репресії 1930-х рр. не оминули і редакцію „Жовтневого гудка”. Дослідник С. Боровков віднайшов і розглянув протокол бюро міському партії від 26 серпня 1936 р., де, поміж іншого, йшлося про “Політичні помилки газети “Октябрьский гудок”. У протоколі, як повідомляє дослідник, йшлося про виявлену газетою політичну короткозорість у питаннях виявлення послідовників троцькістсько-зиновницької групи та відсутність заходів щодо мобілізації колективу на боротьбу з ними. Як наслідок, були зняті з посад чи переміщені на нижчі посади низка керівників, в.о. редактора О. Матюшенко отримав партійну догану (Боровков, 1998). З середини 1930-х рр. газета почала виходити виключно російською мовою.

Основна тема повоєнного часу – відбудова заводу і господарства. У збірці “Отражение времени” наводяться такі матеріали за 1945 р.: “Завод возрождается”, “К 23 февраля дать стране пять паровозов!”, “Возрождена ТЭЦ – сердце завода”, “Готовы к ремонту паровозов”, “Первый послевоенный локомотив выходит на магистрали страны” (Масюченко, 2008, с. 12–14). Це відображає характерні риси епохи. Наведені матеріали доводять, що як завод, так і його періодичне видання не стояли осторонь процесу відбудови і державної політики, спрямованої на його реалізацію та пропаганду в суспільстві. У подальші роки тематика газети змінювалась відповідно до епохи. Тепер не повоєнна відбудова, а модернізація підприємства, його технічне переоснащення і розширення, численні соціалістичні змагання з нагоди ювілеїв та річниць стали головними на сторінках видання. У 1971 р. головним редактором став Віталій Микитович Замай, досвідчений журналіст газет „Молодогвардієць” та „Луганська правда”, якого скерували до роботи у „Жовтневий гудок”. Ним був збільшений штат кореспондентів, оновилася та ускладнилася верстка. Наклад становив 8000 екземплярів. У такому вигляді „Жовтневий гудок” був визнаний найкращою виробничою газетою в Україні. Газета прирівнювалась до міських та районних видань, була представлена на численних виставках. Важливу залишалася участь робкорів, без яких було неможливо охопити всі аспекти заводського життя. Редакція проходила різноманітне навчання,

журналістські семінари у різних містах СРСР. 17 квітня 1972 р. „Октябрьський гудок” був нагороджений Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР. В. Замай розширив площу редакції, збільшивши її на дві кімнати та побутове приміщення. Типографія теж зазнала змін: додався лінотипний цех, розширено набірний. (Цыганков-Серебряков, 2000, с. 29–30).

Цікаво, що вже у той час виявляється інтерес до минулого газети, її історії. У 1978 р. газета відзначила 50-ті річчя, у зв'язку з чим було розміщено оголошення-заклик до читачів приносити до редакції старі екземпляри газети: *“На жаль, в редакції і на заводі не зберігся довоєнний газетний архів. Можливо, в сім'ях локомотивобудівників зберігаються, як реліквії, окремі номери газети, в яких йдеться про якісь знаменні події в житті колективу, про наших славних людей. Може бути, у кого-то збереглися вирізки з заводської газети тих років. Ми звертаємося з проханням принести ці матеріали, дати нам можливість зробити фотокопії, познайомити нинішнє покоління тепловозобудівників з першими номерами багатотиражки. Цим ви також надасте велику допомогу в створенні газетного архіву довоєнного часу”* (Октябрьський гудок, 1977, 29 декабля, с. 4). Тематика газети цих років принципово не відрізнялася – це життя заводу і його робітників. Для прикладу можна навести заголовки матеріалів у згаданому № 131 (8187) від 29 грудня 1977 р.: *“Социалистические обязательства”*, *“Не допускать спада в работе”*, *“Для ускорения строительства”*, *“Вместе со слушателями. из опыта проведения политинформаций А.Л. Джонбасс”*, *“Вперед – новые горизонты”*, *“Престиж профессии”*, *“Победители смотря”* (Октябрьський гудок, 1977, 29 декабля, с. 1). Розміщувалося чимало світлин, зокрема фото найкращих робітників та “ударників” виробництва. Діяли постійні рубрики *“Календарь межцехового соревнования”*, *“Профсоюзная жизнь”*, *“Образ жизни советской”*. Програма телепередач розміщена у рубриці *“На голубых экранах”*; у номері опублікована юмореска *“Спринт”*, а редакція розміщує оголошення про *“заочну летючку”* на тему *“Какой быть газете, что бы вы хотели в ней увидеть?”* із закликом до читачів *“висловити думку про дальше поліпшення змісту багатотиражки, її оформлення”*. Наклад – 8000 екземплярів, об'єм 0,5 др. арк. газети “Правда”. Газета виходила тричі на тиждень (вівторок, четвер і п'ятницю) російською мовою.

У роки Перебудови колектив газети навіть спричинився до проведення мітингу робітників, не санкціонованого радянською владою, чим викликав люту партійного керівництва (Спектор В. „Октябрьський гудок”: о заводской трубе и непростой судьбе). Газету тоді не закрили, але, разом з підприємством, вона опинилась у дуже складному становищі. Криза 1990-х рр. характеризувалася катастрофічною нестачею коштів. Наклад падав, склад редакції зменшився. Останній головний

редактор Ігор Юрійович Масюченко згадував, що були випадки, коли газета випускалась ним одноосібно (Спектор В. „Октябрьский гудок”: о заводской трубе и непростой судьбе). Вже у 1990 р. у газеті вийшов матеріал *“Как тепловозостроители решили прикрыть “Октябрьский гудок”* (18 декабря 1990 р.), у якому йшлося про значне падіння передплати, що загрожувало виданню зникненням: понад дві тисячі передплатників вирішили відмовитись від *“багатотиражки”* (Дрожжин, 1990).

На зламі тисячоліть газета трансформувалась, зменшилась в об'ємі та накладі. У 1999 р. виходила щопонеділка на 1 друкованому аркуші у кількості 700 екземплярів, до того ж – так само високим друком. Увага приділялась не лише типовим внутрішньовиробничим темам (одна з основних заводських рубрик – *“На участках производства”*). Значна площа надавалась інформації з життя міста (*“Забота об отопительном сезоне 1998 – 1999 годов”* (Октябрьский гудок, 1998, 16 февраля, с. 1), *“О проблемах нашего города”*, *“О ситуации с транспортными перевозками на территории города Луганска”* (Октябрьский гудок, 1999, 26 июля, с. 1) тощо), публікувалися матеріали за заявами чи брифінгами представників місцевої чи обласної влади *“Не заплатите – дефолт вашему городу”*, *“Готовясь к предстоящей сессии”* (Октябрьский гудок, 1999, 13 декабря, с. 1), *“Дела и заботы Жовтневого района”* (Октябрьский гудок, 1999, 21 июня, с. 1), висвітлюються вибори (*“Регистрация кандидатов закончилась”*); публікувалися політичні програми (*“Через подъем промышленности к улучшению благосостояния народа”*, (Октябрьский гудок, 1998, 16 февраля, с. 1). Розміщувались матеріали на соціальні теми *“Ещё раз о наркомании”* (Октябрьский гудок, 1999, 26 июля, с. 3), переддруковувались тексти важливих законів чи постанов (*“О внесении изменений в ЗУ “О ценах и ценообразовании”* (Октябрьский гудок, 1999. 12 июля, с. 1), читачам пропонуються матеріали на теми здоров'я та народної медицини, дозвілля, як і у радянську добу – замітки з побутових проблем (*“Тёмно-зелёные и красные овощи уберегут от раковых заболеваний”*, *“Курсы радиотелемастеров”*, (Октябрьский гудок, 1999, 27 сентября, с. 3), *“Книги для вас”* (Октябрьский гудок, 1999. 12 июля, с. 2), *“И обвесим, и обсчитаем... Приходите!”* (Октябрьский гудок, 1998, 17 сентября, с. 3). Слід відзначити увагу газети і до історії рідного краю – та власне самої газети (серія матеріалів *“Из истории Луганской области”*, початок у № 46 (10653) (Октябрьский гудок, 1999, 22 ноября, с. 3), *“Такие были годы”* (рубрика *“К 70-летию “Октябрьского гудка”*) (Октябрьский гудок, 1998. 6 августа, с. 3). Під заголовками *“Реабилитированы историей”* (Октябрьский гудок, 1998, 6 августа, с. 2), *“Продолжается работа по реабилитации”* (Октябрьский гудок, 1998. 26 ноября, с. 2), *“Назовем поименно”* (Октябрьский гудок, 1999, 26 июля, с. 2), опубліковані прізвища репресованих робітників заводу. Доволі

широко представлена поезія, зокрема вірші Ю. Циганкова-Серебрякова і В. Спектора. Окремий розділ був присвячений вітаням ювелерів.

У складні роки колектив ХК „Луганськтепловоз” спромігся втриматись, розширивши номенклатуру виробництва, а газета „Жовтневий гудок” продовжувала виходити та відображати діяльність підприємства. Тематична основа залишилась незмінною – життя заводу та соціально-економічні питання, що турбували його працівників. Наклад зменшився – відповідно, як і кількість робітників. У 1990 р. на заводі працювало 30 000 осіб, тираж газети складав близько 5000 екземплярів; у 2013 р. чисельність працівників близько 6000 осіб, тираж – 1000 екземплярів. При цьому, у колективі редакції було вже не двадцять співробітників, а лише три (Даіаури А. „Октябрьский гудок” отмечает 85-ти летию. *Паралель-медіа*). Тим не менш, „Жовтневий гудок” продовжував користуватися попитом, а при редакції проходили практику студенти-журналісти. Привертає увагу насиченість номерів офіційними повідомленнями компанії, статистикою – з одного боку, розгорнутими портретними статтями, матеріалами з культурного чи спортивного життя – з іншого. Якщо у свої перші роки газета була знаряддям атеїстичної пропаганди, то в останні роки отримала постійну рубрику „Православник”.

У 2014 р. на шпальтах „Жовтневого гудка” зображалось буденне заводське життя, і спершу майже ніщо не виказувало на тривожні події, які розгортались у місті. У № 17 від 5 травня 2014 р. у матеріалі „Профсоюзная жизнь” рядками прямої мови повідомлялось, що *„в связи с событиями, происходящими в стране и в городе никаких мероприятий ... в Луганске проводится не будет”* (Октябрьский гудок, 2014, 5 мая, с. 1). У № 22 за 10 червня 2014 р. розміщено низку заяв генерального директора підприємства Павла Цеснека про те, що *„АТ „Луганськтепловоз” продовжує стабільно працювати, виконує план і до кінця року забезпечений роботою”* (Обращение генерального директора Павла Цеснека к работникам ПАО “Лугансктепловоз”, 2014, с. 1). У цьому ж номері, з посиланням на начальника групи з надзвичайних ситуацій, повідомлялось про хаос у місті через відсутність влади (Октябрьский гудок, 2014, 10 июня, с. 1). У наступному номері вийшли матеріали під заголовками *„В чрезвычайных ситуациях”* та *„Правила безопасного поведения”* (Октябрьский гудок, 2014, 16 июня, с. 4). Йшлося, зокрема, про поведінку під час обстрілу та бойових дій у місті. У № 24 від 23 червня 2014 р. Було опубліковано ліричні вірші про війну В. Спектра (Октябрьский гудок, 2014, 23 июня, с. 4). Разом з тим, у № 25 від 1 липня 2014 р. було розміщено публікацію про відпочинок та оздоровлення на Азовському морі для робітників і їх дітей (Октябрьский гудок, 2014. 1 июля, с. 1). На шпальтах – консультації від пенсійного фонду (Тиминська, 2014), запрошення на навчання у Луганський машинобудівний коледж Східноукраїнського національного університету

ім. В. Даля (Октябрьський гудок, 2014, 10 июня, с. 3) та необхідність популяризації „Луганськтепловозу” у навчальних закладах України (Якименко, 2014) тощо. Наклад в останні роки сягав 3400 екземплярів.

Отже, газета Луганського тепловозобудівного заводу „Жовтневий гудок” виникла як актуальний та необхідний засіб масової інформації, внутрішньої комунікації та політичної пропаганди у середовищі колективу підприємства в період його фундаментальної технологічної реконструкції 1928 – 1933 рр. Функціонування газети як ефективного внутрішньозаводського каналу комунікацій дозволило вирішувати проблеми як на виробництві в цілому, так і кожного окремого робітника. За результатами багаторічної кропіткої діяльності редакція заводського часопису, яка стала кузницею кадрів для регіональної журналістики Луганщини, була відзначена Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, а сама газета неодноразово визнавалась найкращим виробничим виданням в Україні та прирівнювалась до рівня міськрайонної періодики. Попри те, що протягом 1990 – 2000-х рр. об'єм і наклад газети було суттєво обмежено, а штат редакції – скорочено, газета „Жовтневий гудок”, витримавши численні економічні кризи, продовжувала висвітлювати виробничу діяльність Луганського тепловозобудівного заводу, залишаючись затребуваною широкими верствами робітників підприємства та фахових спеціалістів. На жаль, внаслідок сумнозвісних подій та пов'язаної з ними чергової кризи легендарного машинобудівного підприємства, на 90-му році свого існування газета „Жовтневий гудок” була ліквідована в 2017 р.

Список використаної літератури

1. Бить по неграмотности. *Октябрьський гудок (Луганське)*. 1928. 8 сентября. № 28 (74). С. 1. **2. Боровков С.** Живая история. *Октябрьський гудок*. 1998. 16 лютого. № 6 (10560). С. 3. **3. Брак** дезорганизует производство. *Октябрьський гудок (Луганське)*. 1928. 11 августа. № 24 (70). С. 4. **4. Ворошиловський** набір до колгоспів. *Жовтневий гудок (Луганське)*. 1931. 27 січня. № 5 (217). С. 1. **5. В поход...** *Октябрьський гудок (Луганск)*. 1929. 9 марта. № 9 (99). С. 2. **6. В чрезвычайных** ситуациях. *Октябрьський гудок (Луганск)*. 2014. 16 июня. № 23 (11477). С. 4. **7. Гайворонский А.** Будем на чеку! *Жовтневий гудок (Луганське)*. 1930. 4 січня. № 2 (139). С. 1. **8. Готовясь** к предстоящей сессии. *Октябрьський гудок (Луганськ)*. 1999. 13 грудня. № 51 (10658). С. 1. **9. Дадим** займы государству 600.000 р. *Октябрьський гудок (Луганське)*. 1928. 11 августа. № 24 (70). С. 1. **10. Даиаури А.** „Октябрьський гудок” отмечает 85-ти ление. *Паралель-медіа*. Retrieved from <http://paralle-media.com.ua/p55644.html>. **11. Делаем** начин. *Октябрьський гудок (Луганське)*. 1929. 9 березня. № 9 (99). С. 2. **12. Дела** и заботы Жовтневого района. *Октябрьський гудок (Луганськ)*. 1999. 21 июня. № 24 (10631). С. 1. **13. Дрожжин Е.** Как тепловозостроители решили

прикрыть “Октябрьский гудок”. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1990. 18 грудня. № 135 (10134). С. 2. **14. Ещё** раз о наркомании. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1999. 26 июля. № 29 (10636). С. 3. **15. Жданов Г. В.** Верность традициям: Очерк истории Ворошиловградского ордена Ленина и ордена Октябрьской революции тепловозостроительного завода им. Октябрьской революции. Москва: Мысль, 1981. 200 с. **16. Жовтневий** гудок (Луганське). 1931. 17 січня. № 3 (215). С. 2. **17. Забота** об отопительном сезоне 1998 – 1999 годов. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1998. 16 февраля. № 6 (10560). С. 1. **18. Изотов М.** Выросла печать завода. *Ворошиловградская правда (Ворошиловград)*. 1938. 4 марта. № 46 (3006). С. 3. **19. Из** истории Луганской области. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1999. 22 ноября. № 46 (10653). С. 2. **20. “И обвесим,** и обсчитаем... Приходите!” *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1998. 17 вересня. № 38 (10591). С. 3. **21. Книги** для вас. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1999. 12 июля. № 27 (10634). С. 2. **22. Курсы** радиотелемастеров. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1999. 27 сентября. № 38 (10645). С. 3. **23. Масюченко И. Ю. (Ред.)** Отражение времени. *Сборник, посвященный восьмидесятилетию газеты “Октябрьский гудок”*. Луганск: Элтон-2, 2008. 120 с. **24. Колледж** приглашает на обучение. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 2014. 10 июня. № 22 (11476). С. 3. **25. Матюшенко А.** Путь заводской газеты. *Ворошиловградская правда (Ворошиловград)*. 1938. 8 марта. № 48 (3008). С. 3. **26. Местная** информация в многотиражке. *Ворошиловградская правда (Ворошиловград)*. 1936. 17 декабря. № 312 (6471). С. 3. **27. Мещанство,** винишко, девушки. *Октябрьский гудок (Луганське)*. 1928. 8 сентября. № 28 (74). С. 2. **28. На трудовом** фронте неблагополучно, прогулы сильно бьют по производству, разгильдяи расшатывают трудовую дисциплину. *Октябрьский гудок (Луганське)*. 1928. 9 июня. № 15 (61). С. 3. **29. Назовем** поименно. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1999. 26 июля. № 29 (10636). С. 2. **30. Не заплатите** – дефолт вашему городу. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1999. 13 декабря. № 51 (10658). С. 1. **31. Обращение** генерального директора Павла Цеснека к работникам ПАО “Лугансктепловоз”. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 2014. 10 июня. № 22 (11476). С. 1. **32. Октябрьский** гудок (Ворошиловград). 1977. 29 декабря. № 131 (8187). С. 1. **33. Октябрьский** гудок (Луганск). 1929. 9 марта. № 9 (99). С. 2. **34. Октябрьский** гудок (Луганське). 1930. 4 січня. № 2 (139). С. 1. **35. Октябрьский** гудок (Луганськ). 2014. 16 июня. № 23 (11477). С. 4. **36. Октябрьский** гудок (Луганськ). 2014. 23 июня. № 24 (11478). С. 4. **37. Октябрьский** гудок (Луганськ). 2014. 1 июля. № 25 (11479). С. 1. **38. О внесении** изменений в ЗУ “О ценах и ценообразовании”. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1999. 12 июля. № 27 (10634). С. 1. **39. О проблемах** нашего города. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1999. 26 июля. № 29 (10636). С. 1. **40. О ситуации** с транспортными перевозками на территории города

Луганска. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1999. 26 липня. № 29 (10636). С. 1. **41. Организатору** мас – “Окт. Гудку”. *Октябрьский гудок (Луганск)*. 1929. 23 февраля. № 7 (97). С. 2. **42. Организатору** рабочих озоровцев – привет! *Октябрьский гудок (Луганське)*. 1929. 23 февраля. № 7 (97). С. 2. **43. Оэровцы** беспощадно рушат традиции прошлого. *Октябрьский гудок (Луганське)*. 1929. 11 мая. № 16 (106). С. 1. **44. Правдин Л.** Второй в мире. *Ворошиловградская правда (Ворошиловград)*. 1936. 18 июня. № 139 (6298). С. 3. **45. Правила** безопасного поведения. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 2014. 16 июня. № 23 (11477). С. 4. **46. Працювати** по-ворошиловські – працювати ударно. *Жовтневий гудок (Луганське)*. 1931. 27 січня. № 5 (217). С. 1. **47. Продолжается** работа по реабилитации. *Октябрьский гудок*. 1998. 26 листопада. № 48 (10602). С. 2. **48. Профсоюзная** жизнь. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 2014. 5 мая. № 17 (11471). С. 1. **49. Реабилитированы** историей. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1998. 6 августа. № 32 (10586). С. 2. **50. Регистрация** кандидатов закончилась. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1998. 16 февраля. № 6 (10560). С. 1. **51. С** массами. *Октябрьский гудок (Луганське)*. 1929. 23 февраля. № 7 (97). С. 2. **52. Спектор В.** „Октябрьский гудок”: о заводской трубе и непростой судьбе. Свой вариант: Retrieved from <http://mspu.org.ua/pulicistika/16910-oktyabrskiy-gudok-o-zavodskoy-trube-i-neprosto-y-sudbe.html>. **53. Такие** были годы. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1998. 6 августа. № 32 (10586). С. 3. **54. Тёмно-зелёные** и красные овощи уберегут от раковых заболеваний. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1999. 27 сентября. № 38 (10645). С. 3. **55. Тиминская Є. І.** Вы спрашиваете, мы отвечаем. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 2014. 10 червня. № 22 (11476). С. 1. **56. Уважаемые** читатели “Октябрьского гудка”! *Октябрьский гудок (Ворошиловград)*. 1977. 29 декабря. № 131 (8187). С. 4. **57. Через** подъем промышленности к улучшению благосостояния народа. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 1998. 16 лютого. № 6 (10560). С. 1. **58. Что** читает рабочий. *Октябрьский гудок (Луганське)*. 1928. 4 августа. № 23 (69). С. 2. **59. Цыганков-Серебряков Ю. В.** “Октябрьский гудок”, прошлое и настоящее. Луганск: “Глобус”, 2003. 100 с. **60. Якименко Э.** Задача увлечь завод идей бережливого производства. *Октябрьский гудок (Луганськ)*. 2014. 16 июня. № 23 (11477). С. 4.

References

1. Bit' po negramotnosti [Beat illiteracy]. (1928, September, 8). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke)*, 28 (74), 1 [in Russian]. **2. Borovkov, S.** (1998, February, 16). Zhivaya istoriya [Living history]. *Oktyabr'skiy gudok*, 6 (10560), 3 [in Russian]. **3. Brak** dezorganizuyet proizvodstvo [Marriage disrupts production]. (1928, August, 11). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke)*, 24 (70), 4 [in Russian]. **4. Voroshylovs'kyu** nabir do kolhospiv [Voroshilov's set to collective farms]. (1931, January, 11). *Zhovtnevyy hudok (Luhans'ke)*, 5

(217), 1 [in Ukrainian]. **5. V pokhod...** [In the campaign...]. (1929, March, 9). *Oktyabr'skiy gudok (Lugansk)*, 9 (99), 2 [in Russian]. **6. V chrezvychnykh situatsiyakh** [In emergencies]. (2014, June, 8). *Oktyabr'skiy gudok (Lugansk)*, 23 (11477), 4 [in Russian]. **7. Gayvoronskiy, A.** (1930, January, 4). Budem na cheku! [Let's be on the check!]. *Zhovtneviy gudok (Lugans'ke)*, 2 (139), 1 [in Russian]. **8. Gotovyas'** k predstoyashchey sessii [Preparing for the upcoming session]. (1999, December, 13). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 51 (10658), 1 [in Russian]. **9. Dadim** vzaymy gosudarstvu 600.000 r. [We will lend the state 600,000 rubles]. (1928, August, 11). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke)*, 24 (70), 1 [in Russian]. **10. Daiauri, A.** (2013). „Oktyabr'skiy gudok” otmechayet 85-ti letiye [“October beep” celebrates its 85th anniversary]. *Paralel'-mediá*. Retrieved from <http://paralel-media.com.ua/p55644.html> [in Russian]. **11. Delayem** pochín [We make an initiative]. (1929, March, 9). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke)*, 9 (99), 2 [in Russian]. **12. Dela** i zaboty Zhovtneвого rayona [Affairs and concerns of the October area]. (1999, June, 21). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 24 (10631), 1 [in Russian]. **13. Drozhzhin, Ye.** (1990, December, 18). Kak teplovozostroiteli reshili prikryt' “Oktyabr'skiy gudok” [As locomotive builders decided to cover the “October beep”]. *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 135 (10134), 2 [in Russian]. **14. Yeshcho** raz o narkomanii [Once again about drug addiction]. (1999, July, 26). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 29 (10636), 3 [in Russian]. **15. Zhdanov G. V.** (1981). *Vernost' traditsiyam: Ocherk istorii Voroshilovgradskogo ordena Lenina i ordena Oktyabr'skoy revolyutsii teplovozostroitel'nogo zavoda im. Oktyabr'skoy revolyutsii* [Loyalty to traditions: Essay on the history of the Voroshilovgrad Order of Lenin and the Order of the October Revolution of the diesel locomotive plant]. Moscow: Mysl' [in Russian]. **16. Zhovtneviy gudok** (Lugans'ke). (1931, January, 17). 3 (215), 2 [in Ukrainian]. **17. Zabota** ob otopitel'nom sezone 1998–1999 godov [Caring for the heating season 1998 – 1999]. (1998, February, 16). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 6 (10560), 1 [in Russian]. **18. Izotov, M.** (1938, March, 4). Vyroslo pechat' zavoda [The seal of the plant has grown]. *Voroshilovgradskaya pravda (Voroshilovgrad)*, 46 (3006), 3 [in Russian]. **19. Iz istorii** Luganskoy oblasti [From the history of the Luhansk region]. (1999, November, 22). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 46 (10653), 2 [in Russian]. **20. “I obvesim, i obschitayem... Prikhodite!”** [“And we will weigh, and we will calculate... Come!”]. (1998, September, 17). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 38 (10591), 3 [in Russian]. **21. Knigi** dlya vas [Books for you]. (1999, July, 12). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 27 (10634), 2 [in Russian]. **22. Kursy** radiotelemasterov [Courses of radiotelemasters]. (1999, September, 27). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 38 (10645), 3 [in Russian]. **23. Masyuchenko, I. Yu.** (Eds.). (2008). Otrazheniye vremeni. Sbornik, posvyashchenny vos'midesyatiletuyu gazety “Oktyabr'skiy gudok” [A reflection of time. A collection dedicated to the eightieth anniversary of the Oktyabr'skiy Gudok newspaper]. Lugansk: Elton-2 [in Russian]. **24. Kolledzh**

priglashayet na obucheniye [The college invites to study]. (2014, June, 10). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 22 (11476), 3 [in Russian].

25. Matyushenko A. (1938, March, 8). Put' zavodskoy gazety [The path of the factory newspaper]. *Voroshilovgradskaya pravda (Voroshilovgrad)*, № 48 (3008), 3 [in Russian].

26. Mestnaya informatsiya v mnogotirazhke [Local information in a multi-volume edition]. (1936, December, 17). *Voroshilovgradskaya pravda (Voroshilovgrad)*, 312 (6471), 3 [in Russian].

27. Meshchanstvo, vinishko, devushki [Bourgeoisie, vine, girls]. (1928, September, 8). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke)*, 28 (74), 2 [in Russian].

28. Na trudovom fronte neblagopoluchno, proguly sil'no b'yut po proizvodstvu, razgil'dyai rasshatyvayut trudovuyu distsiplinu [On the labor front it is unsatisfactory, absenteeism severely affects production, slackers shake labor discipline]. (1928, June, 9). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke)*, 15 (61), 3 [in Russian].

29. Nazovem poimenno [Let's call by name]. (1999, July, 26). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 29 (10636), 2 [in Russian].

30. Ne zaplatite – defolt vashemu gorodu [Do not pay – default to your city]. (1999, December 13). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 51 (10658), 1 [in Russian].

31. Obrashcheniye general'nogo direktora Pavla Tsesneka k rabotnikam PAO Luganskteplovoy [Address of the General Director Pavel Tsesnek to the employees of PJSC Luganskteplovoy]. (2014, June 10). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 22 (11476), 1 [in Russian].

32. Oktyabr'skiy gudok (Voroshilovgrad). (1977, December 29). 131 (8187), 1 [in Russian].

33. Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke). (1929, March 9). 9 (99), 2 [in Russian].

34. Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke). (1930, January 4). 2 (139), 1 [in Russian].

35. Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k). (2014, June 16). 23 (11477), 4 [in Russian].

36. Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k). (2014, June 23). 24 (11478), 4 [in Russian].

37. Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k). (2014, July 1). 25 (11479), 1 [in Russian].

38. O vnesenii izmeneniy v ZU “O tsenakh i tsenoobrazovanii” [On amendments to the Law “On prices and pricing”]. (1999, July 12). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 27 (10634), 1 [in Russian].

39. O problemakh nashego goroda [About problems of our city]. (1999, July 26). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 29 (10636), 1 [in Russian].

40. O situatsii s transportnymi perevozkami na territorii goroda Luganska [About a situation with transportations in the territory of the city of Luhansk]. (1999, July 26). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 29 (10636), 1 [in Russian].

41. Organizatoru mas – “Okt. Gudku” [To the organizer of the masses to “Oct. beep”]. (1929, February 23). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke)*, 7 (97), 2 [in Russian].

42. Organizatoru rabochikh oerovtsev – privet! [Greetings to the organizer of the workers of Oer!]. (1929, February 23). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke)*, 7 (97), 2 [in Russian].

43. Oerovtsy besposhchadno rushat traditsii proshlogo [The Oers ruthlessly destroy the traditions of the past]. (1929, May 11). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke)*, 16 (106), 1 [in Russian].

44. Pravdin, L. (1936, June 18). Vtoroy v mire [The second in the world]. *Voroshilovgradskaya pravda (Voroshilovgrad)*, 139 (6298), 3 [in Russian].

45. Pravila bezopasnogo povedeniya [Rules of safe behavior]. (2014, June 16). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 23 (11477), 4 [in Russian].

46. Pratsyuvati po-voroshilovs'kí – pratsyuvati udarno [To work in the Voroshilov style is to work hard]. (1931, January 27). *Zhovtneviy gudok (Lugans'ke)*, 5 (217), 1 [in Russian].

47. Prodolzhayetsya rabota po reabilitatsii [Rehabilitation work continues]. (1998, November 26). *Oktyabr'skiy gudok*, 48 (10602), 2 [in Russian].

48. Profsoyuznaya zhizn' [Trade union life]. (2014, May 5). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 17 (11471), 1 [in Russian].

49. Reabilitirovany istoriyey [Rehabilitated by history]. (1998, August 6). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 32 (10586), 2 [in Russian].

50. Registratsiya kandidatov zakonchilas [Registration of candidates is over]. (1998, February 16). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 6 (10560), 1 [in Russian].

51. S massami [With the masses]. (1929, February 23). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke)*, 7 (97), 2 [in Russian].

52. Spektor, V. (2020). „Oktyabr'skiy gudok”: o zavodskoy trube i neprostooy sud'be [“October beep”: about the factory pipe and a difficult fate]. *Svoy variant*: Retrieved from <http://mspu.org.ua/pulicistika/16910-oktyabrskiy-gudok-o-zavodskoy-trube-i-neprostooy-sudbe.html> [in Russian].

53. Takiye byli gody [Those were the years]. (1998, August 6). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 32 (10586), 3 [in Russian].

54. Tomno-zelonyye i krasnyye ovoshchi uberegut ot rakovykh zabolevaniy [Dark green and red vegetables will protect against cancer]. (1999, September 27). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 38 (10645), 3 [in Russian].

55. Timinskaya, È. Í. (2014, June 10). Vy sprashivayete, my otvechayem [You ask, we answer]. *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 22 (11476), 1 [in Russian].

56. Uvazhayemyye chitateli “Oktyabr'skogo gudka”! [Dear readers of the “October beep”!]. (1977, December 29). *Oktyabr'skiy gudok (Voroshilovgrad)*, 131 (8187), 4 [in Russian].

57. Cherez pod'yem promyshlennosti k uluchsheniyu blagosostoyaniya naroda [Through the rise of industry to improve the welfare of the people]. (1998, February 16). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 6 (10560), 1 [in Russian].

58. Chto chitayet rabochiy [What the worker reads]. (1928, August 4). *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'ke)*, 23 (69), 2 [in Russian].

59. Tsygankov-Serebryakov Yu. V. (2003). “Oktyabr'skiy gudok”, *proshloye i nastoyashcheye* [“October beep”, past and present]. Lugansk: “Globus” [in Russian].

60. Yakimenko E. (2014, June 16). Zadacha uvlech' zavod idey berezhlivogo proizvodstva [The task is to captivate the plant of ideas of lean production]. *Oktyabr'skiy gudok (Lugans'k)*, 23 (11477), 4 [in Russian].

Рубан М. Ю., Машков В. С. Історичні обставини заснування та розвиток газети „Жовтневий гудок” – періодичного видання Луганського тепловозобудівного заводу (1928–2017)

У статті здійснено спробу дослідити історичні обставини заснування та розвитку легендарного періодичного видання Луганського тепловозобудівного заводу (1928–2017 рр.) – газети “Жовтневий гудок”.

Доведено, що часопис виник як актуальний та необхідний засіб масової інформації, внутрішньої комунікації та політичної пропаганди у середовищі колективу підприємства в період його фундаментальної технологічної реконструкції 1928–1933 рр. Висвітлені організаційні заходи редакцій газет “Жовтневий гудок” та “Луганська правда” щодо підвищення ефективності роботи колектива локомотивобудівного підприємства шляхом здійснення спільних рейдів на виробництво й висвітлення ходу нарощування виробничих потужностей локомотивобудівного заводу, боротьби за виконання планових показників, реалізації ударних зобов’язань, повоєнної відбудови тощо. З’ясовано, що за результатами багаторічної кропіткої діяльності редакція заводського часопису, яка стала кузницею кадрів для регіональної журналістики Луганщини, була відзначена Почесною грамотою Президії Верховної Ради УРСР, а сама газета неодноразово визнавалась найкращим виробничим виданням в Україні та прирівнювалась до рівня міськрайонної періодики. Попри те, що протягом 1990–2000-х рр. об’єм і наклад газети – було суттєво обмежено, а штат редакції скорочено, газета “Жовтневий гудок”, витримавши численні економічні кризи, продовжувала висвітлювати виробничу діяльність Луганського тепловозобудівного заводу, залишаючись затребуваною широкими верствами робітників підприємства та фахових спеціалістів. На жаль, внаслідок сумнозвісних подій та пов’язаної з ними чергової кризи легендарного машинобудівного підприємства, на 90-му році свого існування газета “Жовтневий гудок” була скасована в 2017 р.

Ключові слова: газета „Жовтневий гудок”, Луганський паровозобудівний завод, багатотиражне видання, індустріалізація, реконструкція, промисловість.

Рубан М. Ю., Машков В. С. Исторические обстоятельства основания и развитие газеты „Октябрьский гудок” – периодического издания Луганского тепловозостроительного завода (1928–2017)

В статье предпринята попытка исследовать исторические обстоятельства основания и развития легендарного периодического издания Луганского тепловозостроительного завода (1928–2017 гг.) – газеты "Октябрьский гудок". Доказано, что издание возникло как актуальное и необходимое средство массовой информации, внутренней коммуникации и политической пропаганды в среде коллектива предприятия в период его фундаментальной технологической реконструкции 1928–1933 гг. Освещены организационные мероприятия редакций газет "Октябрьский гудок" и "Луганская правда" по повышению эффективности работы коллектива предприятия путем осуществления совместных рейдов на производство и освещения хода наращивание производственных мощностей локомотивостроительного завода, борьбы за выполнение плановых показателей, реализации

ударных обязательств, послевоенного восстановления и т.п. Установлено, что по результатам многолетней кропотливой деятельности редакция заводской газеты, которая стала кузницей кадров для региональной журналистики Луганщины, была отмечена Почетной грамотой Президиума Верховного Совета УССР, а сама газета неоднократно признавалась лучшим производственным изданием в Украине и приравнивалась к уровню межрайонной периодики. Несмотря на то, что в течение 1990–2000-х гг. объем и тираж газеты было существенно ограничены, а штат редакции сокращен, газета "Октябрьский гудок", выдержав многочисленные экономические кризисы, продолжала освещать производственную деятельность Луганского тепловозостроительного завода, оставаясь востребованной широкими слоями рабочих предприятия и профессиональных специалистов. К сожалению, в результате печально известных событий и связанного с ними очередного кризиса легендарного машиностроительного предприятия, на 90-м году своего существования газета "Октябрьский гудок" была упразднена в 2017 г.

Ключевые слова: газета „Октябрьский гудок”, Луганский паровозостроительный завод, многотиражное издание, индустриализация, реконструкция, промышленность.

Ruban M. Yu., Mashkov V. S. Historical circumstances of the establishment and development of the newspaper „Zhovtnevyi hudok” – periodic edition of Luhansk diesel locomotive plant (1928–2017)

The article attempts to investigate the historical circumstances of the founding and development of the legendary periodical of the Luhansk Locomotive Plant (1928–2017) – the newspaper „Zhovtnevyi hudok”. It is proved that the magazine emerged as a relevant and necessary means of mass information, internal communication and political propaganda among the staff of the enterprise during its fundamental technological reconstruction in 1928 – 1933. The organizational measures of the newspapers „Zhovtnevyi hudok” and „Luhanska pravda” to increase efficiency work of the staff of the locomotive enterprise by carrying out joint raids on production and coverage of the progress of increasing the production capacity of the locomotive plant, the struggle for the implementation of planned indicators, the implementation of shock obligations, postwar reconstruction, etc. It was found out that the editorial board of the factory magazine, which became resource of professionals for regional journalism in Luhansk region, was awarded the Diploma of the Presidium of the Verkhovna Rada of the USSR, and the newspaper itself was repeatedly recognized as the best production publication in Ukraine and equated to the city district. Despite the fact that during the 1990s and 2000s the volume and circulation of the newspaper were significantly limited and the editorial staff was redundant, the newspaper „Zhovtnevyi hudok”, having withstood numerous economic crises, continued

to cover the production activities of the Luhansk diesel locomotive plant, remaining in high demand. layers of workers of the enterprise and professional specialists. Unfortunately, due to the infamous events and the related crisis of the legendary machine-building enterprise, in the 90th year of its existence, the newspaper „Zhovtnevyi hudok” was abolished in 2017.

Key words: „Zhovtnevyi hudok” newspaper, Luhansk diesel locomotive plant, multi-volume edition, industrialization, reconstruction, industry.

Стаття надійшла до редакції 09.11.2020 р.

Прийнято до друку 13.11.2020 р.

Рецензент – д. і. н., проф. Набока О. В.